

## Transdanse

### **Frans-Belgisch dansproject voor kinderen verlegt de grenzen**

*Het zou een sympathiek project worden rond danseducatie voor kinderen van een jaar of tien, elf, grensoverschrijdend. Maar Transdanse werd meer dan dat. "Wat Passerelle met onze kinderen heeft bereikt, valt moeilijk in woorden te vatten", zegt leerkrachte **Magalie Chojnicki-Mattana**. "Maar het heeft hen een enorme boost gegeven in hun zelfvertrouwen, hen veel bijgebracht rond respect en het groepsgevoel versterkt. Het is een ervaring geweest die ze hun leven lang zullen meedragen."*

"Eerlijk? Het enthousiasme was niet groot eerst. En dat is een understatement", zegt Magalie, leerkrachte in het laatste jaar aan de **école Jules Michelet** in Roubaix." Ik had de kinderen in mijn klas gevraagd wat ze zouden denken van een project rond hedendaagse dans. En de antwoorden waren ronduit negatief: *la danse contemporaine, c'est nul*. Maar ik heb voet bij stuk gehouden. En gelukkig maar."

Via de Franse onderwijsinspectie had Magalie de kans gekregen om met haar klas deel te nemen aan een grensoverschrijdend project gekoppeld aan **Les Petits Pas**, een festival in Lille rond hedendaagse dans voor kinderen en jongeren. "We zouden samenwerken met de **Damiaanschool** in Kortrijk onder begeleiding van Passerelle. Het doel van het project was iets bij te leren over hedendaagse dans, uiteraard, maar ook om de culturele verschillen te overbruggen tussen Frankrijk en België. Ons vertrekpunt was één van de voorstellingen op het festival: *Het Dierencarnaval*, gebaseerd op de muziek van **Camille Saint-Saëns**."

De twee klassen, uit Kortrijk en Roubaix, schreven elkaar eerst brieven. Later werd een gezamenlijke blog het centrale communicatiemiddel. "Dat was dé oplossing om de taalbarrière te doorbreken", volgens Magalie, "want we konden nu veel meer met beelden werken. Pol Coussemont van Passerelle was ondertussen al in beide klassen langs geweest en had de kinderen dieren laten nadoen. Op de blog verschenen daar foto's van, zonder veel uitleg, wat de nieuwsgierigheid prikkelde van de kinderen, want... welk dier werd daar nu uitgebeeld? In de klas liet Pol ook een video zien waarin de leerlingen van de Damiaanschool stuk voor stuk in beeld kwamen en zeiden wie ze waren. Het resultaat was dat we al heel erg met hen vertrouwd waren toen ze eind maart voor 't eerst op bezoek kwamen. Het was niet van, hé, wie is die gast? Maar van, ah, dat is Elia! En daar zijn Lotte en Fien! "

**Samenhorigheid, respect, verdraagzaamheid, het zijn waarden die niet expliciet als doel waren opgenomen in het project. Maar uiteindelijk zijn ze toch een belangrijke rol gaan spelen.**

#### **Cultuurshock in zakformaat**

De kinderen uit beide groepen zouden elkaar twee keer ontmoeten voor een dansworkshop. "Een heel spannende en verrassende ervaring", volgens Magalie. "Je moet weten dat België voor mijn leerlingen écht het buitenland is, ook al ligt het maar op twintig minuten rijden van bij ons. Grappig was dat de kinderen -uit beide groepen- nog het meest onder de indruk waren van de kleine verschillen. Bij de picknick bijvoorbeeld bleek dat alle Belgen een brooddoos bij hadden, met allemaal kleine gerechtes in. Dat bestaat niet bij ons. Wij verpakken ons brood gewoon in folie en eten daar een zak chips bij. Dat vonden de Belgen dan weer raar. Het mooie is dat tegen het einde van de maaltijd de kinderen hapjes begonnen uit te wisselen. Spontaan."

Samenhorigheid, respect, verdraagzaamheid, het zijn waarden die niet expliciet als doel waren opgenomen in het project. Maar uiteindelijk zijn ze toch een belangrijke rol gaan spelen. "Een heel mooi moment, vond ik ook, was toen wij in België waren en de voltallige groep de apendans heeft geleerd. Die is gebaseerd op bewegingen die Maude, één van de Vlaamse meisjes, had verzonnen: horen, zien en zwijgen. Heel geconcentreerd hebben ze dat gebracht, samen, als één groep, terwijl ze elkaar een paar weken daarvoor nog nooit hadden gezien. Ik was daar ontzettend door ontroerd."



Magalie Chojnicki-Mattana

De klas van Magalie hing oorspronkelijk niet bijster goed samen, er waren soms zelfs spanningen. Maar het project heeft daar alles aan veranderd. "Pol heeft van onze klas een groep gemaakt, door hen serieus te nemen, hun inbreng te vragen en hen te laten schitteren. En zelfs zijn kleine onvolkomenheden, op vlak van taal, hebben in ons voordeel gespeeld. Begrijp me niet verkeerd, het Frans van Pol is uitstekend, maar het is geen native speaker en zo zei hij altijd 'tu' tegen de groep, terwijl wij eerder 'vous' zouden zeggen. Maar dat zorgde er net voor dat de kinderen zich heel erg persoonlijk aangesproken voelden en zich nog meer gingen engageren. Ik denk dat het ook goed was voor hen om te zien dat iemand die op één vlak niet perfect is -de taal- op andere vlakken net heel veel te zeggen kan hebben. Mijn leerlingen zijn ondertussen de deur uit, ze zitten op het lycée, maar iedereen houdt nog contact met elkaar. In die negen jaar dat ik les geef in Roubaix heb ik dat nog nooit gezien. C'est du jamais vu."

### Chaos-moment

Transdancse werd eerst in Kortrijk opgevoerd, met de Vlaamse kinderen en daarna in Roubaix, met de Fransen. "Het publiek kreeg wel altijd de andere groep te zien in een filmpje", zegt Magalie. "Ik ben in Kortrijk gaan kijken en was heel erg trots toen mijn gasten op het scherm verschenen. Het besef dat ik de enige was in het publiek die hen ook persoonlijk kende, maakte mij alleen maar trotser. Maar goed, twee weken later waren wij dus aan de beurt. Stress. Vooral dan omdat Pol na de voorstelling in Kortrijk beslist had om nog iets te veranderen. Hij wou een chaos-moment in de voorstelling, waarbij één van de leerlingen, Myriam, de rest van de groep zou dirigeren. Als ze hen aanwees mochten ze hun lievelingsstukje uit de voorstelling opnieuw doen, maar dan heel erg uitvergroot. Ik had daar echt schrik voor. Ik was bang dat de kinderen zouden tilt slaan en vergeten wat ze moesten doen. Ik moest vertrouwen op de ervaring van Pol en het talent van mijn klas. Maar dat is geen enkel probleem gebleken. Na de voorstelling was iedereen gewoon wild enthousiast: de kinderen, hun ouders, mijn collega's,.... De volgende keer dat ik de leraarskamer binnenkwam heb ik applaus gekregen en aan de schoolpoort werd ik door iedereen aangesproken over het project."

Eind juni hebben de Franse en de Belgische kinderen hun voorstelling nog één keer gedaan, voor elkaar. "Dat was niet voorzien", zegt Magalie. "Maar we voelden dat er iets ontbrak. Dus zijn we nog een laatste keer samen gekomen, om op te treden, cadeautjes te geven en deftig afscheid te nemen. Het was een mooie manier om het project dat ons zo overdonderd heeft in schoonheid af te ronden."

Ondertussen staat er op de website van Passerelle een pakkend beeldverslag van dit project.



met alle performers en begeleiders van *Transdancse* op de foto